

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGÓ.
EGYRS SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT

TELEFON 3-48. SZÁM.

Przemysltől Trianonig

(In) Pár nappal ezelőtt a *Hajdu föld* hasábjain megemlékeztünk egy-néhány vérről pecsételt márciusi dátumról, melyeknek halkuló fénye és feledésbe boruló emlékezete mellett közönnnyel szokott elcsúszni a felkórárdázott, program nélküli magyar. Most ismét elérkezett egy évforduló, melytől csak tizenkét esztendő váaszt el bennünket s mégis úgy öltött lelki szemünk elé, mintha évszázadokkal előzte volna meg az obligát hazaszeretet el nem fakuló ünnepét: 1848 márciusát.

Przemysl elérése s a magyar Kálváriának legfájdalmasabb felvonulására célzunk: arra az eltkkadt, szegény és elárvult menetre, mely tizenkét év előtt, ilyenkor vonszolta százhuszezer kiéhezett magyarnak haldokló életét irdatlan messzeségek — a szibériai hómezők felé. Ismétjük: százhuszezer voltak, rongyos és tetves ruhájú magyar katonák, a przemysl-i vár csontig soványult mártírjai, akiknek életét, törött lelkesedését s utolsó reményfoszlányát sötét időknél szárnyai vitték a rabságok éjjelebe...

Ennek a seregnek egekre törő szenvedései borzolták végig a világ háboru poézisének egyetlen igaz és vértanu sorsra ítélt lantját, Gyóni Géza lelkének rövidéletű hurjait. Benne öröklődött a magyar sziv ezersztendős érzésvilága, lelkesedése, hite és elbukó reménysege és ebbe a tragédiába százhuszezer magyar Istentől rendelt sorsa kapcsolódott be lelkünkbe tépő szomorúsággal s örökvényű nemzeti dicsőséggel.

Ez volt a magyarnak legnagyobb szabadságharca: szabadságharc a betevő kenyérért, a szomjat eloltó vizért s a testet frissítő levegőért. Hónapokig tartó, kemény és elszánt küzdelem, halálraitétek utolsó viaskodása, melynek fájó zajából kétségbeesve tört át a meg nem alkuvo üzenet:

„Csak egy éjszakára küldjétek el őket Hosszu csahos nyelvvel hazaszeretöket. Csak egy éjszakára.”

S azután jött a végső roham, melynek ütemét Gyóni Géza lantján pengéite ki a menekülésnek ösztöne. A pusztulást többé nem lehetett már elkerülni s Przemysl piacáról magasbaróppent a reptőlógép, mely százhuszezer katona bucsu irását vitte a királynak s minden magyarnak utolsó Istenhozzádul, másnap pedig a lengyel mezőknek cuppogó sarában elindult utjára a rongyos hadsereg... Ott masirozott a világ-háboru kettétört poézise, elmúlt *Talpra magyar* ja, riasztó lelke és távolba vesző harci indulója. S amikor elért az idegen világrészbe, már csak egy-néhány fakó rim, egy-pár imádság szakadt le hurjairól:

„Csukódjatok be rácsos ablakok, Isten szemel csak ti nyiljatok Rabságos égben, bus térdeplésben Lássátok szegény esdeklő rabot.”

Megkezdődtek a rabság éjszakái, kettétört a lant és szaporodtak a szibériai sirok. A „rongyos gárda” egyik része hét-nyolc év után haza jött, másika ott maradt örökre.

Egy két március eltelt azóta és most, Przemysl eleste után a tizenkettedik március ünneplő tavaszában riadtan kérdezzük: hovalettek a gyász lobogók és hol tikkadt el a világ-háboru mártírjainak emlékezete? Van-e elég virág a hősi halottak

emléksobrain? Van-e szabadságuk a Szibériából hazajött magyar katonáknak? Vajjon a *przemysl-i hős mikor fog elégtételt kapni a rajta eikövetett gyalázatért, hogy az ő nyolc esztendő rabsága alatt ezerszer megálmódott erdélyi vagy felvidéki szülőföldje új rabsággal várta a „szabadulás” után? Vajjon meddig élvezi még a szabadságot az a nemzetlő liberalizmus, mely Nagy-magyarország állami életéből Prze-*

myslt s területéből Szibériát csindlt?

Ezek a kérdések írónak fel arra a szomorú égboltozatra, melynek csillagtömegében ma már csak kiálvo fények a przemysl-i hősök. Százhuszezer csillag: egy beláthatatlan tejut s ennek a tejutnak igazi fénye akkor fog újra megvilágosodni halhatatlan, nagy sugárözönnel, mikor győzelmes csillag-serege élén újra elindul alkotó utján a magyar öntudat.

Lehetetlen, hogy ebben az országban mindenki kaphasson kenyeret, csak az nem, aki hü vallásához és keresztyén nemzeti alapon áll

A belügyminiszter ígéretet tett a munkaszabadság intézményes biztosítására - A szociáldemokrata képviselők szégyenletes botrányokkal akadályozták meg, hogy a népjóléti miniszter a munkás-kérdésről nyilatkozzék

Budapest, március 23. A képviselőház mai ülésén az elnök bemutatja a felsőház elnökének a felsőház által is letárgyalt törvényjavaslatokról szóló átiratát, majd folytatták a költségvetés általános vitáját.

Beck Lajos a kormány gazdaság-politikáját bírálta.

Jókay-Ihász Miklós

beszéde elején rámutatott arra, hogy évszázadokon át Mohácsot tekintették a legnagyobb nemzeti csapásnak, míg be nem következett a trianoni kényszerbéke. Megállapítja, hogy

a trianoni béke közvetlen oka a belső árulás volt,

amely aláasta az ország sorsát. Az októberi forradalom teljesen rombdöntötte Magyarországot. Utána következett a bolsevista kaland és szent meggyözdése, hogy ezek nélkül sokkal kedvezőbb békét lehetett volna kapni. A legnagyobb érdeme Bethlen Istvánnak, hogy élére állott az újjáépítés munkájának. Mindamellert akadnak egyes „emigránsok”, *Károlyi Mihály főhazadrólóval az élükön, külföldön élő gyászmagyarok*, akik nem általának rágalmaikat, piszkot szórni arra az országra, amely szülte őket. Fontos feladat, hogy ezt az akna munkát ellensúlyozzuk. Részletesen foglalkozik a népesedési politikával és a népegészségügyi kérdésekkel, valamint az egykévei. Adópótlék behozatálát sürgeti az agglégényekre és a kiscsaládokra és

adóedvezményt kér a nagycsaládok részére.

Népszaporodásunk veszedelme a csecsemőhalandóság is, amely a háboruelőtti időkkel szemben emelkedik. A Stefánia-szövetségnek magasabb dotálását kéri. Közegészségügyünket minél több kórház létesítésével lehet javítani. A közigazgatási reformot szükségesnek tartja, de hangsúlyozza, hogy ennek a tradíció tiszteltben tartásavai kell megtörténni. Elismeréssel emlékezett

meg a vármegyei tisztviselőkről. Részletesen foglalkozott a kartellek káros kinövésével. A gazdaközön-ség súlyos sérelemnek tartja, hogy a cukorrépa adóját neki kell leróni. Végül a kultuszárca és a népjóléti tárca keretébe tartozó egyes kérdéseket tesz szóvá. A költségvetést elfogadja.

Szünet után Petrovics György a szövetségi mozgalom válságára hívta fel a figyelmet. Rámutatott arra, hogy amint a multban a szövetségi élet nagy lendülettel fejlődött, ma közönnnyel találkozunk e téren. A közelmúlt tanulsága szerint

ma sokkal inkább szükség van arra, hogy a falu népet tömörítsék és a kisembert segítsék, erre pedig a szövetséget a hathatós tényező.

Reméli, hogy mielőbb megindul a magyar szövetségi mozgalom renesszansza. A költségvetést elfogadja.

Jánossy Gábor annak okát, hogy a törvényhozás tárgyalásai iránt részvétlenség mutatkozik, abban látja, hogy a képviselők kénytelenek idejük nagy részét választóközönségük ügyes bajos dolgainak elintézésére fordítani.

Minden tekintetben helyesli a belügyminiszter erkölcsvédelmi rendeletét.

Nyugatról semmi egyebet nem kapunk mint divatos táncokat és fügefalevél divatot,

olyan erkölcsöt, amely a magyar lélektől idegen. Figyelmébe ajánlja a törvényhozásnak a fokozott gyermekvédelmet és az aggkori biztosítás megoldásával egyidejűen kéri a kötelező anyasági biztosítás megvalósítását is. A kommunista mozgalmakkal kapcsolatban arra kéri a kormányt, használja fel ezt az alkalmat a katonai ellenőrzés megszüntetésére és arra, hogy

mielőbb felállithassuk az általános hadkötelezettségen alapuló hadsereget.

A költségvetést elfogadja. Gadl Jenő a zsidóság érdekében

a fajvédelem igazságaival hadakozik Sürgeti az esküdtbírószágot és a titkos választójogot.

Interpellációk szociálista botrányokkal

Az interpellációkra áttérve először felolvasták H. Kiss Pali interpellációját, majd Kabók Lajos interpellációjában a munkanélküliségi biztosításról szóló törvényjavaslat sürgős beterjesztését követeli.

Vass népjóléti miniszter: A munkanélküliség oka a munkahiány volt. A kormány nagy beruházási programot igyekszik keresztülvinni s így ma már bizonyos vonatkozásban a munkahiány ellentétjéről, munkahiányról lehet beszélni. Ami a munkahiány esetére vonatkozó törvényjavaslatot illeti, kijelenti, hogy minél behatóbban foglalkozik ezzel, annál nagyobb aggodalmi vannak. Konkrét ígéretet egyébként sohasem tett a javaslat benyújtására.

Zaj és ordítás a szociálistáknál: Ezek csak frázisok, miniszter ur!

Vass miniszter e közbeszólások után erős hangon kiáltja a szociálisták felé: Ha a képviselő urak nem adnak módot arra, hogy részletes választ adjak az interpellációra, élek azzal a jogommal, hogy

csak igennel, vagy nemmel felelek.

Az első kérdés az volt, hajlandó vagyok-e beterjeszteni a szóbanforgó javaslatot. Erre azt válaszolom: Nem. A második kérdésben kérdezik, hajlandó vagyok-e a beruházásokat megkezdeni. Erre kijelentem, hogy hajlandó vagyok.

A viharos jelenetből kihallatszik Propper Sándor éles hangja aki ezt kiáltja a miniszter felé: Ön a zsidó kapitalizmus szolgálatában áll.

Vass miniszter erre felelmekedik helyéről, egyideig merőn néz a szociálistákra, majd ismét visszaül helyére, mire Szab ky Jenő az egységspárt heves kifakadásai közepette kiáltja Propper felé:

Mikor a zsidó lett antiszemita!

Az elnöknek csak hosszabb idő után sikerül lecsillapítani a képviselőket, majd Vass miniszter kijelenti, hogy a szociáldemokratapárt egyes tagjai megakadályozták abban, hogy részletes választ adjon az interpellációra.

Vegye tudomásul a munkásság, hogy a parlamentben ülő szociáldemokrata képviselők akadályozták meg a választásában.

(Zaj és ellentmondások a baloldalon.) Ezért nem fejthette ki a kormány álláspontját ebben a kérdésben. *Ezt köszönjük a munkások a szociáldemokrata képviselőknek.* Elhangzott a közbeszólás is, hogy ő a zsidó kapitalizmus bérence. A képviselő ház méltósága felmenti őt attól, hogy erre a kvalifikálhatatlan kijelentésre válaszoljon.

Ismét éles szóharc fejlődött ki a két oldal között, amiből azonban alig lehet valamit érteni.

A zaj elültével Propper Sándor mentegetődik. Nem azt mondta a miniszterrel, hogy a zsidó kapitalizmus bérence, hanem azt, hogy deferált a töke érdekeltségének.

Közbeiktatások a jobboldalról: Mit kerel? Zsidót mondott! Hol a zsidó?

Propper valami mentséget motyog.

A szocialista munkásterrores Ház előtt

Kocsán Károly terjeszti elő ezután interpellációját, amelyben elmondja, hogy Mezey Gyula keresztény-szocialista munkásnak azért kellett eljőnie a Ganz-gyárból, mert a szociáldemokratamunkások kényszerítették és hogy Mezey Gyulát véresre verték. Kérde, hogy hajlandó-e a kormány megvédeni a keresztény-szocialista munkások munkaszabadságát a szociáldemokrata terrorral szemben. *Hajlandó-e a szabadság védelméről szóló törvényjavaslatot mielőbb az országgyűlés elé terjeszteni.*

Amikor Kocsán Károly interpellációjának megokolására tér át, a szociáldemokrata oldalról a közbeszólás özöne zudul feléje, úgyhogy lehetetlenné teszik interpellációjának megokolását. *Huszár Károly elnök a rendet azonban nem tudja helyreállítani. Végül kijelenti, hogy a mentelmi bizottság elé lesz kénytelen őket utasítani, ha a zajongást folytatják, mire a szociáldemokraták felállnak és valamennyien elhagyják az üléstermet.*

Szicovszky belügyminiszter azonnal válaszol az interpellációra. Csodálatos véletlen — mondja —, hogy ugyanakkor, amikor itt egy szocialista képviselő a munkanélküliség ügyét teszi szóvá, egy olyan eset kerül a Ház elé, amelynek során éppen

a szociáldemokraták voltak azok, akik lehetetlenné tették egy keresztény munkás számára, hogy munkába álljon.

Lehetetlenségnek tartja, hogy ebben az országban mindenki kaphasson munkát és kenyert, csak az nem, aki hű vallásához és aki keresztény nemzeti alapon áll. A Kocsán által felhozott eset tényleg úgy történt, mint azt előadta és az eset nem magában áll.

Ebből az ügyből kifolyólag már megindította az eljárást s amennyiben a jövőben hasonló esetek merülnek fel, minden rendelkezésre álló hatalmat igénybe vesz azok megtorlására. A kormány a legkomolyabban foglalkozik a munkaszabadság biztosításának kérdésével, úgy, hogy a

közeljövőben erre vonatkozólag törvényjavaslatot jön a Ház elé.

Vass népjóléti miniszter: Foglalkozni kell a szakszervezkedés kérdésével, a munkaszabadsággal és a sztrájkjog kérdésével. A munkásságot be kell kapcsolni a nemzet nagy egyetemességébe és akármit hirdett Marx, egészen bizonyos, hogy **a magyar munkásság nem**

fogja megtagadni kellő felvilágosítás után az ezeréves nemzeti alapot.

Nem lehet megengedni, hogy idegen áldozati oltárok emeltesse a magyar munkásság számára. A munkásság érdekeit törvényesen akarjuk kiépíteni olyan törvényekkel, hogy legelső legyen az egész világon. Az ülés háromnegyed nyolckor ért véget.

Friedmann berlini rabbi leányát magyargyalázásért őrizetbevette a debreceni rendőrség

(A Hajdúföld tudósítójától.) Friedmann Lázár berlini rabbi lánya kíséretében tegnap Debrecenbe érkezett, hogy itt résztvegyen egy esküvőn, amely szerdán délelőtt egy Weisz Ignác nevű hitsorsos házában zajlott le. A lakodalmi ebéd elfogyasztása után a rabbi és lánya azzal a szándékkal, hogy visszautaznak Berlinbe, kimentek a pályaudvarra, ahol harmadosztályú jegyet váltottak, azonban a másodosztályú váróterembe ültek be. A portásnak gyanus volt az eset és kérte a jegyet a rabbitól. Így tudódott ki, hogy a rabbi és lánya olyan helyre mentek, amely nem illel meg őket. A portás erre mindkettőjüket az ügyeletes vasuti tiszt elé vitte, aki a rabbinust

10 fillérre büntette.

A 10 fillér miatt nagy vita kelet

kezelt s a rabbi zsidó ul pattogott a lányával, mire az ügyeletes vasuti tiszt kijelentette, hogy „itt Magyarországon vagyunk, tessék magyarul beszélni.”

A rabbi lánya a kijelentésre pulyka vörös lett s magából kikelve dühösen felkiáltott:

— Ilyen pisztoles eljárás is csak Magyarországon történhetik meg.

Erre az orcátlanságra a vasuti tiszt méltán felháborodott s a rabbi lányostul átadta a szolgálatot teljesítő rendőrnek, aki a rabbit és gyalázkodó lányát előállította. Az ügyeletes rendőrtiszt a rabbit kihallgatása után — minthogy ellene nem tettek feljelentést — szabadonbocsátotta, ellenben

a lányát őrizetbe vette s a kihallgatás után a rendőrségi fogdába utalta.

„Mindaddig nem lesz nagy és boldog a magyar, míg titánjai egytuton nem haladnak“

Bertha Ilona nagyértékű előadása a debreceni MANSz tea-délutánján

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja szerdán délután rendezte Széchenyi utcai disztermében nagyszerű teadélutánját, melynek különös fényt és méltóságteljes diszt az a körülmény adott, hogy Debrecen magyar hőlgyei között ezuttal jelent meg először a nemzet egyik lánglelkű nagy asszonya: Bertha Ilona, a fővárosi Erzsébet Főiskola volt igazgatónője, akinek irodalmi szabadelőadása mélyen szántó gondolatokat s kivételes fényű értékeket csillogtatott meg.

A disztermet megtöltő előkelő közönség feszült érdeklődéssel hallgatta végig az előadást, mely a teadélutánunk ünnepi jelentőséget adott. A műsört

Martinek Ferencné üdvözlő szavai nyitották meg, majd Uray Magdolna

adott elő zongorán két hangve: senydarabot (Debussy: Arabeszk és Schubert: Moment musico) Játéknak művészi szépségei, technikai készsége, kiforrott zenei intelligenciája és előadásának elmélyülő líraisága erőteljesen érvényesültek a nagy sikert aratott interpretációkban. Ezután

Bertha Ilona

tartotta meg szabadelőadását Herczeg Ferenc „A Hid” című drámájáról.

— Herczeg Ferenc — mondotta — negyvenéves írói jubileuma alkalmából, mikor más írókat a nemzet szokott megajándékozni, egy darabbal ajándékozta meg nemzetét. Ez a színmű, a Hid már az iskolákba is bevonult, ami érthető is, hiszen

Bánk bán óta nem volt oly tragikus hőse a magyar történelemnek, mint Herczeg Ferenc hőse: Széchenyi István.

A próféták sorsa közös s ezért a mai kor nem kritizálhatja a darabot, mert ez csak eszköz: *a nagy cél a mának szolgálata.* Herczeg Ferenc drámájában a színészek nem alakokat, hanem eszméket játszanak. József nádor bölcs és megfontolt ember, Széchenyi gróf a küldetés és isteni beavatkozás megszemélyesítője, Kossuth Lajos az örök jövő.

Közös céljuk a haza boldogítása.

Ők a jelen építői s a jövőendő álmódói.

Bertha Ilona ezután esztétikailag méltatta a darabot s előadását ezekkel a szavakkal fejezte be: **„Mindaddig nem lesz nagy és boldog a magyar, míg titánjai egytuton nem haladnak.“**

A publikum, mely a gyönyörű előadást kitörő lelkesedéssel fogadta, a késő esteli órákig a legjobb hangulatban élvezte a MANSz vezetőségének figyelmes vendégszeretétét.

Dr Tankó Béla

Írta: Fűredi F. Gusztáv

A Népszerű Főiskola eddigi nagyszerű előadássorozatába kedden kapcsolódott be dr Tankó Béla, egyetemünk filozófiai professzora, azzal a Beethoven előadássorozatával, melyet a tanfolyam közönsége már olyan nagy érdeklődéssel várt. Ez a keddi előadás csak bevezetője volt a csütörtökön és szombaton következő zenés bemutató Beethoven előadásoknak, amikor Beethoven zenei lángelméje a zene nyelvén át fog szólni hozzánk legjelesebb zongora és kamarazenei műveiben igen figyelemreméltó tehetségek interpretálásában és dr Tankó magyar-arázataival. Ezekről a zenéselőadásokról, melyek bizonyára teljes és tökéletes élvezetet fognak nyújtani, majd még később fogok szólni, most csak a keddi bevezető Beethoven előadásról emlékezem meg, még pedig mindjárt itt az elején az őszinte elragadtatás hangján azért a hasonlíthatatlan élvezetért, melyet Tankó ez előadásával nyújtott.

Hogy Tankó Béla egészen más meglátásokkal fogja Beethoven alakját élénk varázsolni (mert ezuttal csak az ember Beethovenról beszélt), mint ehhez a Beethoven-előadásokból és Beethoven irodalmából szokva voltunk, ezt szinte tudtam, de keddi előadásán sokkal többet kaptam, mint géniális képességeitől vártam. Ez az előadás a maga rejtejt és fel-felvilágító finomságaival oly hű és igaz képét adta a nagy zeneköltőnek, hogy ez kitörölhetetlenül kell, hogy éljen mindvégig mindazok lelkében, kik őt most kedden hallották.

Beethovenről nem könnyű beszélni. Magyarítani ezt a tragikus életet, melynél szomorubb és világosabban aligha volt a földön, fejtegetni ezt a tragikus művészetet, melyhez nincs fogható az emberi kultúra történetében, minderről tömören összefoglalóan beszélni oly varázslatosan lebilincselő modorban, mint ezt Tankó produkálja, mondom ez maga egy élmény, melyet magunktól megtagadni egyenesen vét ség. Tankó előadásában persze benne volt mindaz, amit Beethovenról tudni kell. Csodálatos könnyedséggel vonultatta fel előttünk Beethoven élete minden fázisát és magyarítja művészetének etappjait, fel egészen a kilencedik szimfóniáig, mely betetőzése a beethoveni grandiózus művészetnek, melyen túl nincs tovább csak újakezdés, de persze egészen más utakon. Külön bámulatos Tankónál az a hihetetlen bensőséges szeretet, mellyel e csodálatos szellem mélységeibe le tud merülni, hogy onnan a legrejtettebb szépségeket hozza fel. Tankó valószággal fanatikus rajongója Beethovennek és kimeríthetetlenül tud róla beszélni. Amellett előadása, mint az nála másként nem is lehet, logikus, sohasem rapszodikus, sohasem csapongós, mint legutóbb hallottuk egy más Beethoven magyarázatnál, nem, Tankó szépen, egyenletesen építi ki amit mondani akar, lassan, de mind határozottabb vonásokkal hozza elének Beethoven alakját, míg végre teljes nagyságában áll előttünk a 19 ik század, de egyuttal minden idők legnagyobb zenei lángelméje a maga zord fenségében.

En úgy vettem észre, hogy a közönség szokatlanul nagy figyelemmel hallgatta Tankó Bélát utolsó szaváig, és a kitűnő előadó lebilincselő művészetének ez a titka: Feltétlenül ébren tudja tartani az érdeklődést.

Hirdessen a Hajdúföldben!!!

Városi tehenészetet, két új népfürdőt létesítenek, ujjáépítik a nagyerdei fürdőt és szanálni akarják a köztisztasági vállalatot

A gazdasági bizottság letárgyalta a városi költségvetést — Hogyan gazdálkodnak a szennyvíz-szűrőtelepen? — Melegviz után akarnak füratni a Nagyerdőn

Trágyagyárat vesz a város

(A Hajdúföld udósítójától) A város gazdasági bizottsága szerdán délelőtti 10 órai kezdettel a polgármester részvétele mellett Zöld József tanácsnok vezetésével rendkívül látogatott ülést tartott, amelyen részletesen letárgyalta Debrecen város 1927 évi költségvetését. Általánosságban vita nélkül fogadják el a költségvetést az egyes részletek tárgyalásánál azonban nagy és izgalmas viták kerekedtek. Így mindjárt az elején számos felszólalásra adott alkalmat a szennyvízszűrő telepi gazdaság része.

Bajok a szennyvízszűrő telepi gazdaság körül

Erre vonatkozólag ugyanis a felügyelőbizottság megállapította, hogy nem jövedelmez kellő mértékben, ha a tételeket realisan állították volna be még valami deficit is mutatkozna. A felügyelő bizottság szerint a birtok nem elegendő szakszerű vezetése mellett a lőke és a felszerelés hiánya érezteti itt káros hatását.

Magoss György polgármester ennek kapcsán kifejtette, hogy a szennyvízszűrő telepi gazdaságot olyan mintagazdasággá kell fejleszteni, amely mintául szolgál nemcsak Debrecen, hanem az egész ország gazda közönségének.

Tehenészetet kell itt felállítani, amely jó, olcsó és tiszta tejtel látja el a klinikákat, közegészségügyi intézményeket. A tehenészet céljaira sürgősen meg kell építeni egy 50—60 tehén befogadására alkalmas istállót s be kell vezetni az angol fajta sertések tenyésztését.

Steinfeld István rendkívül alapos és szakszerű felszólalásában a mai állapot tarthatatlan voltára mutatott rá. Jelenlegi formájában nem teljes a gazdálkodás. A szennyvíz szűrését és a gazdálkodást, úgy könyvelés mint vezetés tekintetében el kell választani. El kell készíteni a részletes, évekre szóló gazdasági üzemi tervét és hozzá fogni a beinstruáláshoz. A vezetést illetőleg megjegyzi, hogy az a mai napig sokkal nagyobb tapasztalati tudást igényel.

Magoss György polgármester kijelentette ezután, hogy a szennyvízszűrő telepi gazdaság fejlesztésére szükséges összegről a most felveendő nagy törlesztéses kölcsön beruházási programja keretében kíván gondoskodni.

Könyvelési mesterfogások és a rózsavíz

Ekli azt mondta, hogy a mostani vezetés egy lehetetlen állapot, mely egy pillanattal sem mehet tovább. Nem lehet tovább tűrni, hogy könyvelési mesterfogásokkal rózsavízessé tegyék a költségvetést. A szennyvízszűrő telepi csatornák rettenetes állapotban vannak s a teljes tönkremenés előtt állnak.

Csáky János, Németh Nándor és Zöld tanácsnok hozzászólása után a gazdasági bizottság felhívta a szennyvízszűrő telepi bizottságot, hogy a gazdaság beinstruálására, fokozottabb jövedelmezésére sürgősen tegyen javaslatot.

Az erdőgazdaság költségvetésénél Ekli József kifogásokat emelt, hogy az erdőtelepítéseknek az újfajta fák,

az amerikai dió, a fekete fenyő nem válnak be úgy, mint a régi, jó kipróált akác.

Magoss György polgármester kijelentette, hogy az államnak az erdő kezelésére vonatkozólag kötött szerződése lejár s az év végéig módjában lesz a közgyűlésnek határozatot hozni, hogy kívánja-e a szerződés megújítását vagy sem. Régen 6 volt az, aki kézzel-lábbal tiltakozott az állami erdőkezelés ellen, ma már azonban ez a véleménye alaposan megváltozott, mert mióta az állam kezében van sokkal jobb az erdőkezelés, intenzívebb munka folyik. Az eredmény ma még nem szembeszökő, de harminc negyven év múlva kitűnő állapotban lesznek a város erdőterületei.

Kovácsy Kálmán erdőszeti felügyelő rendkívül meggyugtató felvilágosításai után a bizottság megbízta az erdő gazdasági bizottságot, hogy a nyár folyamán alaposan vizsgálja át az erdőt és a szemle eredményéhez képest

Nem lehet értékesíteni a debreceni lovakat

Nagy vitát idézett fel a ménes ügye is. A ménes költségvetésében ugyanis 77.500 pengő hiány mutatkozik. A felügyelő bizottság azt javasolta, hogy a deficit csökkentése céljából a 12 pengős fedeztetési díjat 15 pengőre emeljék fel. Zöld József tanácsnok azt javasolta, hogy a fedeztetési díjat ne emeljék, mert ezzel a gazdákat — akik már így is az állami méntelepen fedeztetnek — elriasztják és ezzel a deficit nem csökkenni, hanem növekedni fog.

A fedeztetések számának növelése céljából Ekli József, Pogány József és Zöld tanácsnok azt javasolták, hogy valami módon kényszerítsék a gazdákat, hogy négyéves és négy éven felüli kancákat ne a renyhe ménesbe, hanem a cifra ménesbe hajtsák. A tárgyalás során kiderült az is, hogy az állami méntelepen a fedeztetési díj épen a fele annak az összegnek, amit a város akar szedni, vagyis hat pengő.

Új fürdőt építenek és melegvizet keresnek a Nagyerdőn

A felügyelőbizottság észrevételét tett a nagyerdei-fürdő költségvetésére, amelyben 7000 pengő hiány mutatkozik. A felügyelőbizottság rámutat arra, hogy a fürdő berendezése, valamint az egész épület elavult s ezért gondoskodni kell annak teljes ujjáépítéséről. Kívánatosnak tartja a felügyelő bizottság, hogy a népfürdők a város különböző helyein felállíttassanak.

Ennek kapcsán Magoss György polgármester megjegyzte, hogy a nagyerdei fürdő ujjáépítését össze kell kapcsolni a nagyerdei mélyfúrással.

— Ha ott megtalálunk egy olyan forma vizet, mint amilyen Szoboszlón van — mondotta a polgármester, — akkor Debrecen egy beláthatatlan fejlődés előtt áll, mert hiszen a Nagyerdő, az ottani környezet kiválóan alkalmas egy gyógyfürdő létesítésére.

A város fejlődése szempontjából ennél fontosabb dolgot egyáltalán

tegyen javaslatot az állami kezelés fenntartására vagy megszüntetésére. — Egész bizonyos, hogy a szemle az állami erdőkezelés javára fog kiújni.

Kertészeti kísérleti telep a Nyuláson

A városi kertészetre vonatkozó tételnél Ekli József előadta, hogy a „Kertészeti Egyesület” a Nyuláson 10 hold földet kapott a várostól egy kertészeti kísérleti telep létesítésére. — Miután az egyesületnek anyagi ereje nincs, most a „Gazdasági Egyesület”-tel szövetkezett és ezzel, valamint a városi kertészettel karöltve csinálja meg a kísérleti telepet, melyben gyümölcsöt is létesítenek.

Magoss György polgármester kijelentette, hogy ehhez a maga részéről is hozzájárul, de megkívánja, hogy a 10 hold földet minél előbb használják fel a jelzett célra és ne tengerít veszenek bele mint eddig tették, mert akkor a város vissza veszi a földet.

Szóllós Ármin rámutatott arra, hogy egy-két év óta katasztrofális állapotok vannak a lőértékesítés terén. A debreceni lovak egyáltalán nem keresik. Ma már igazán nem a könnyű kocsilovakra, hanem a szélesszűgű, erős lábú katonalovakra, igás lovakra és vágólovakra van szükség. Azt javasolja, hogy a város felére, vagyis 6 pengőre szállítsa le a fedeztetési díjakat.

12 pengő fedeztetési díj

Csáky János és több bizottsági tag felszólalása után a bizottság a 12 pengő fedeztetési díjakat fogadta el. Javasolja ezenkívül a közgyűlésnek, hogy a szabályrendelet megváltoztatásával, már a most folyó évben kényszerítsék a gazdákat, hogy négyéves vagy ennél idősebb kancákat is a cifra ménesbe hajtsák. A fedeztetési díjak jelentősebb leszállítására csak a jövő költségvetési évben kerítenek sort.

nem ismerem. A mély furás ügyében már tárgyaltunk a pénzügyminisztérium illetékes osztályával s a nyár folyamán Debrecenbe jön Pávay-Vajna Ferenc főgeológus, hogy itt megvizsgálja a táj szelvényeket. Erre a célra nekünk áldozni kell, mert az áldozat esetleg sok száz szorososan kifizeti magát. Épp ezért kéri, hogy a tanácsot bízzák meg a tárgyalások folytatásával.

Népfürdőt létesítenek a vágóhid közelében

A bizottság elfogadta a polgármester javaslatát, majd Szóllós Ármin terjesztett elő egy igen érdekes javaslatot. Elmondotta, hogy a vágóhid új szivattyúi perceként 800 liter vizet szolgáltatnak, amely viz keresztül folyik a kondenzátoron s így a nap melegével együtt 20—25 fokra könnyen felmelegíthető. Miután ez a víz ugyiszólván egy fillérbe sincs, a vágóhidnál egy medence és né-

hány zuhany beállításával kitűnően és igen olcsón meg lehetne csinálni egy népfürdőt. A környező telepek lakossága ezt a legnagyobb örömmel fogadná s biztosítva lenne az uszoda jövedelmezősége is.

Magoss György polgármester örömmel fogadta ezt az ötletet s kijelentette, hogy azt a maga részéről minden tekintetben pártolja, mivel könnyen megvalósítható. Megjegyezte egyébként, hogy a Népház souterain helyiségében rövidesen megnyílik az új népfürdő, mely rendkívül olcsó díjak mellett áll a szegényebb közönség rendelkezésére. A bizottság a tanács elé utalta Szóllós Ármin javaslatát, majd áttért a jéggyár költségvetésére.

Jutalék a jéggyár igazgatójának

A felügyelőbizottság azt a megjegyzést tette, hogy a jéggyárnak az eddiginél nagyobb jövedelmet kell hozni. Szükség volna tehát arra, hogy az igazgatónak, mint az a többi vállalatoknál is szokásos, jutalékot adjanak a tiszta jövedelemből.

Szóllós Ármin azt kívánta, hogy a jéggyár vezetése ne eskedelmi szelvényben történjék. Szerinte a jéggyár felszerelése oly kitűnő, hogy ennek a vállalatnak le kell törni a többi jéggyárak konkurenciáját.

A közigazgatás rovatnál a felügyelő bizottság kifogásolta, hogy a főispáni hivatal költségei a békebeli 1028 pengővel szemben több mint 13.000 pengőre rugnak.

Magoss polgármester kifejtette ennek az okát, ami abban keresendő, hogy a főispáni hivatal egész személyzetét a város fizeti. A megye és az állam semmiféle hozzájárulást nem ad. A jelenlegi állapotot változtatni ez időszakra nem csak azért sem lehet, mert a hivatal személyzetének csökkentését a főispán bizalmatlanságnak tekinthetné, ez pedig távol áll a várostól.

A gazdasági bizottság ezért azt javasolta, hogy a főispáni hivatal személyzetének csökkentését csak akkor hajtsák végre, ha esetleg valamikor megürül a főispáni szék.

„Sok mindent el lehet bujtatni“

Kifogásolta a felügyelőbizottság, hogy a város vagyonának leltározási munkái nagyszegre rugnak. Javasolta ezért, hogy a folyó év végével feltétlenül fejezzék be ezeket a munkákat. A gazdasági bizottság elfogadta ezt az előterjesztést.

Megemlíti a felügyelőbizottság, hogy rendkívül nagy összegre, 100 000 pengőre rugnak a park-fenntartási költségek.

„Ekli: Sok mindent el lehet abban bujtatni!“

Kifogásolta a felügyelőbizottság, hogy a városi adóhivatal és a forgalmiadó hivatal rendkívül nagy személyzettel dolgozik. A bizottság szerint számos nélkülözhető alkalmazott van, ezért meg kell vizsgálni az apparátust.

Ne nézzen
se jobbra,
se balra,
hanem menjen egyenesen

GERŐ ERNŐ

férfi- és fiuruha üzletbe
Debrecen, Plac u 69.
Ott igen jó, tartós és divatos
ruhát olcsón vásárolhat
Az árak minden darabon láthatóan
felüntetve!

II TULKÖVETÉLÉS KIZÁRVA I I

Bajok a világiatási előlegek visszatér tése körül

Attértek ezután a városi vállalatok költségvetésének tárgyalására. A világiatási vállalat költségvetéséhez azt a megjegyzést fűzte a felügyelőbizottság, hogy a közvilágiatás igen nagy összeggel terheli a várost. Ennek egyik oka, hogy a gázgyár berendezése elavult és a gáztermelés aránytalanul sokba kerül. Ezért helyes volna, ha vagy a berendezést újjal cserélnék ki, vagy pedig gázlámpák helyett villannyal világiatandák az utcákat.

Ekli József a világiatási előlegek ügyét tette szóvá és kifogásolta, hogy a vállalat nem a közgyűlés intencióinak megfelelően téríti vissza az 1924-ben adott világiatási előlegeket. Ebből a közönségre jelentékeny kár származik, mert nem olyan értéket kap vissza, mint amit 1923-ban adott.

Ary Lajos főszámvevő és Magoss György polgármester megnyugtató kijelentései után elfogadták a világiatási vállalat költségvetését is.

A lakosság újabb nagy megterhelésével akarják szanálni a köztisztasági vállalatot

Rendkívül érdekes és tanulságos volt a köztisztasági vállalatról megindult vita. Itt a felügyelőbizottság rámutatott arra, hogy a vállalat nem rentábilis, ha vagy a berendezést a köztisztasági vállalatot.

Ekli József éles hangú beszédeben azt fejtette, hogy ez egy egészségtelen és beteg vállalat. Ezzel kapcsolatban már is előre veti árnyékát egy „szörnyű rém”. Az egyik debreceni trágyagyár kimulóban van s azt mondják, csak akkor lesz egészséges, ha a város megveszi. Ot ugyan már bizonyos helyről megkeresték, hogy ne ellenzékieskedjék a trágyagyár megvétele ügyében, ő azonban mégis szóvá teszi ezt s a dolgot.

Kifogásolja, hogy

miért kell a köztisztasági vállalatnak olyan elegánsdrága kocsit és két kitűnő kocsit lovat tartani.

Katasztrófálisnak tartaná, ha a vállalat megmentése érdekében kötelezővé tennék a háziszemét fuvarozást. Debrecenben, amely egy nagy gazdaváros, ahol igen sok embernek van kocsija, lova, ezt nem le-

het megvalósítani. Kifogásolja, hogy a városi építkezéseknél, a köztisztasági vállalat végezte a téglafuvarozást s ezzel számtalan kismebert, fuvarost egyszerűen tönkre tett.

A protekciók fuvaroznak — mondja Ekli

— Nem akarok itt valami Széchenyi fürdő féle ügyet napvilágra hozni — mondja ezután — de hogy lehet az, hogy csak azoknak a protekciós embereknek lehet fuvarozni, akik a vállalathoz meglik az összeköttetést? Egyetlen kismember sem tud fuvarozáshoz jutni a köztisztasági vállalat miatt. A vállalat feltétlenül szanálendő, de nem úgy, hogy a háziszemétfuvarozás bevezetésével újabb adót szözzünk a lakosság nyakába.

Csáky János felszólalása után Magoss polgármester fejtette ki, hogy a köztisztasági vállalat terhei az utóbbi időkben nagyon megnövekedtek. Így csak az utolsó két évben 48000 négyzetméterrel növekedett a seprendő utcák területe. Majd kijelentette a polgármester, hogy ha a trágyagyár likvidál, azt meg kell venni a városnak, ha olcsón meg lehet kapni.

— Hogyne! Másfélmilliárdért! — mondotta Ekli József s ezzel véget is ért a költségvetés tárgyalása amely déli 1 óráig tartott.

Kivánatos-e a Debrecen—büdszentmihályi vasutnak a HÉV kezelésébe vétele és villamosítása

— Válasz az aggódó érdekelteknek. —

Felkértek a következő sorok közlésére:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A „Hajduföld” márc. 13-iki számában „Kivánatos-e a Debrecen—büdszentmihályi Helyi Érdeku Vasut villamosítása” címmel „Az aggódó érdekeltek” kifejtették, hogy ezen villamosítás megvalósítása nemcsak hogy nem előnyös, hanem egyenesen káros és veszélyes. Szükségesnek tartjuk megnyugtani az aggódó érdekelteket, hogy nem hagytuk figyelmen kívül a villamosítás következményeinek és hatásának egyetlen előrelátható részletét sem és a kérdésnek minden irányban való komoly tanulmányozása révén állapítottuk meg, hogy a villamosítás igenis mindnyájunknak gazdasági és kulturális érdekéből megvalósítandó. Ugy a Kereskedelmi és Iparkamara, mint a Mezőgazdasági Kamara felvilágosításai alapján még az említett cikk aggodalmainak ismerete után sincsen semmi okunk arra, hogy a mozgalmat abbahagyjuk.

Köszönettel fogadjuk a MÁV nak azt az intézkedését, hogy a vonato-

kat szaporítja és közlekedését meggyorsítja, de hát ez nem elégíthet ki bennünket akkor, ha a városból városba való gyors és sűrű, tramwayszerű villamosközlekedés lehetősége kínálkozik, amidőn felszálva Büdszentmihályban, a városban, Debrecenben, a városban szállhatunk le és megvagyunk kímélve a pályaudvarra és onnan való gyaloglástól, vagy a költséges kocsiktól.

Ha a MÁV nem hajlandó a közlekedésnek ezen módját megvalósítani, akkor e megvalósítás érdekében a HÉV vegye kezelésébe a vasutat, amely a városból városba való közlekedést bizonyára megvalósítja.

Teljesen közbömbös ugyan reánk nézve, hogy a HÉV a villamosításra szükséges tőkét honnan szerzi, de ha külföldi kölcsönnel hajtja végre a villamosítást, úgy ebből nem az következik, hogy magasabb szállítási díjakkal fokoznia kell a bevételét, hisz a külföldi kölcsönök mindig kedvezőbbek a belföldi tőkéknél és így ellenkezőleg az olcsóbb tőke kisebb kamathozadéka lehetővé tenné az olcsóbb tarifa alkalmazását.

A menet- és fuvardíjak 10%-os építési póttelékére nézve hisszük, hogyha a kereskedelmi kormány ennek a szedését a MÁV-kezelésben levő HÉV-vasutaknál megszünteti, úgy megszünteti ezt az önálló kezelésű HÉV-vasuti vonalakra nézve is.

A kormány az még érdeke lehet, hogy a MÁV gazdasági kényszerhelyzete folytán ezt a póttelékét a MÁV-kezelésű HÉV-vasuti vonalakra fenntartsa, de az már csak nem lehet semmiképpen érdeke, hogy fenntartsa még továbbra is a sajátkezelésű HÉV-vasuti vonalakra.

Nem tartunk attól, hogy a MÁV és a kezelésében levő HÉV-vasutak díjszabásának egységesítése esetén a közvetlen kilométertávolságok alkalmazásával járó előnyt elveszítzenők arra az esetre, ha a vonalat a HÉV r.-t. saját kezelésébe venné. Ha ennek megvalósítása érdekében a MÁV meg fogja hozni a maga áldozatát, bizonyára meghozzák a maguk áldozatát a magánkezelésű vasutak is, annál inkább, mert ez nem is jelent tulajdonképpen áldozatot sem a MÁV, sem a magánvasutak részéről, mert a tört forgalomban való fuvardíjszámításból eredő valóban jelentékeny fuvardíjtöbblet megszüntése egészen kétségtelenül oly jelentékeny forgalomemelkedést fog maga után vonni, hogy a forgalomtöbblet után elérendő bevétel bőséges kárpótlást fog nyújtani a látszólagos áldozatért.

Ha azonban a HÉV r. nem jutna ezeknek a belátására, úgy a kormány gondoskodik arról, hogy a nagy közgazdasági jelentőségű tarifa egységesítési terv megvalósítsák, hiszen már a vasut engedélykírátában ki van kötve, hogyha a törvényhozás a díjszabási ügyet az összes hazai vasutakra vonatkozólag szabályozná, ezen szabályozás az engedélyezett vasutvonalra is érvényes leend.

De a vasutengedély okiratában megvan határozva az a maximális fuvardíj is, amennyit a társaság szedhet és ki van kötve a kereskedelmiügyi miniszternek az a joga is, hogy a beletett tőke 1%-át meghaladó jövedelmesség esetén a miniszter a magánkezelésben levő vasut tarifáját leszállíthatja.

Az elmúlt inflációs időkben oly sűrű tarifaelemeléseknél sem a magánkezelésű vasutak voltak a kezdeményezők, hanem a MÁV tar-

totta mindig szükségesnek, hogy a tarifát saját vonalán és az ő kezelésében lévő HÉV-vasuti vonalakra emelje.

Semmiesetre sem lehet soha elég erős az 57 km. vonallal rendelkező Debrecen—hajdunánási HÉV. — hogy önállóan a MÁV. tarifa politikájával ellentétes irányzatú tarifát állapítson meg.

Gyorsan romló árunk, vagy élő állatküldeményeink épp oly gyorsan el fogják érni a fővárosi piacot akkor is, ha a vonal nem marad a MÁV. kezelésében. A kereskedelmi kormány legatább is olyan mértékben fogja megóvni az ilyen áruk gyors továbbításához fűződő érdekeket egy magánkezelésű vasutal szemben, mint a MÁV. -val szemben, amely elvégre mégis csak kedvesebb gyermeke a kormánynak, mint a kis vicinális vasut. De hogy is jutnának a többi magánkezelésben lévő vasuti vonalak mentén (Déli vasut, Győr—Sopron—Ebenfurti Vasut stb.) az érdekeltségek, ha a szállakozó MÁV. állomáson való átmenetből és abból, hogy ők idegen vasutakról hozzák a MÁV. -ra a szállítványt, azt a nagy hátrányt kellene elviselniük, hogy az átadással való eljárások miatt élőállatküldeményeik, vagy gyorsan romló áruk nem juthatnának a leggyorsabban a piacra.

A kocsihiány fenyegető rémét is felemlítik „Az aggódó érdekeltek” és meglepődéssel állapítják meg, hogy a MÁV. kocsigényeiket a legbőségesebb termés idején is kielégítette. Mi, „nem aggódó érdekeltek” — hála Istennek jó sokan vagyunk — de a mi körünkben nem akad egyetlen olyan számottevő gazda, iparos, vagy kereskedő, akinek a kocsigényét pld csak az elmúlt és nem is legbőségesebb termésű év ősi időszakában a MÁV. teljes megelégedésünkre kielégítette volna, sőt éppen ellenkezőleg minden erősebb szállítási idényben azt panaszolják, hogy napokig, sőt hetekig kell várniuk a gazdáknak és kereskedőknek, míg a megrendelt kocsit megkapják.

Nekünk az a meggyőződésünk, hogy nem nagyobb a kocsihány a kisvasutaknál sem, mint a MÁV. nál, sőt a kis szervezet egyszerűbb adminisztrációja inkább lehetővé teszi a kocsihány hátrányainak a megszüntetését, mint a nagyobb és nehezkesebb MÁV. adminisztráció. A

Megérkeztek! Itt vannak!

a világhírű MAUTHNER-féle

konyhakerti és virágmagvak

megérkeztek,

befutottak a közvetlenül Északnémetországból importált elsőrangú

gazdasági répmagvak,

valamint az arankamentes államilag ólomzárolt és megvizsgált **lucerna- és lóheremagvak.**

Nagyban és kicsinyben legolcsóbban kaphatók a

„HANGYÁBAN”.

Üzletek: Rózsa-utca, Tisza-palota. Piac- és Miklós-utca sark. Csapó-utca 28. és a Csanak-féle K. R.-T.

lapok panaszos cikkei mindig a Máv nál és sohasem a kisebb magánkezelést vasutaknál fennálló kocsihányokról beszéltek, ami mégis csak arra mutat, hogy a kisebb vasutaknál ebben a tekintetben a helyzet nem volt oly siralmas, mint a Máv nál.

Ami azon kétséget illeti, hogy a H. É. Vasut magánkezelésben az idegyeztetés alkalmával rendelkezni fog-e a fokozott mértékben jelentkező munka elvégzéséhez szükséges személyzetrel, ennek a megoldása már valóban tisztán a vasut és nem az érdekeltek dolga. Ily nehézség — sajnos — hosszú éveken át nem is fog felmerülni, mert hiszen a Máv. által B listára helyezetteknek oly nagy a száma, hogy ettől nem kell tartani. De különben sohasem hallottunk arról, hogy munkaerők hiánya miatt a közönség igényeit — akár a legerősebb időszakban is — ne tudták volna a magánvasutak kielégíteni.

Mi, „nem aggódó érdekeltek” tehát továbbra is csak a kiszámíthatatlan horderejű előnyöket látjuk, amelyeket a villamosítás hozni fog, semmi aggályunk nincs aziránt, hogy a személyforgalom nagymértékű megkönnyítése mellett hátrány érhetne bennünket az áruszállítások, vagy tarifamegállapítások terén és bizonyára a most még „Aggódó érdekeltek” hálával fognak reánk gondolni, akik a villamosítás előnyeit kivittük. Teljes tisztelettel: „A villamosítást váró érdekeltek.”

Érdekes természet-tudományi előadások

a Tisza István Tudományos Társaságban

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Tisza István Tudományos Társaság II. orvosi és természet-tudományi osztálya szerdán este fél 6 órai kezdettel tartotta a Kollegium disztermben XXII. rendes ülését nagy érdeklődés mellett. Szontagh Félix dr elnöki megnyitóját után

Hoffer András dr

tartott két előadást Sátoraljaujhely környékén végzett geológiai kutatásainak eredményeiről. Hangsúlyozta, hogy a környező hegység vulkanikus andezit kőzet. Északi részeinek anyagát, a tufát a háboru alatt egy osztrák cég cementpótlékként örölte s petroleumfinomításra használta. Déle ez a tufa elkvarcosodik, majd gazdag kaolin rétegek következnek, amelyeket máris felhasználnak edénykészítésre.

Szerkezetileg nézete szerint a kúpok nem vulkanikus kráterek, hanem csak vulkanikus kibuggyanások.

Az érdekes előadáshoz Szilády Zoltán dr és Milleker Rezső dr szölkak hozza

Majd Hofer dr a komlóskai forrásmészre hívta fel a figyelmet. A hajdan melegvízű, mézsdus patakban keletkezett gyönyörű kristályokat főlkellene műtárgyak készítésére használni.

Szilády Zoltán dr

a bögölyök életéről beszélt beható szakértelemmel. Arany Toldyjának ismert idézetével kezdte előadását s megerősítette azt a tényt, hogy a bögölyök nagyjai délben jönnek csak elő, — míg a kisbögöly, a pöcsik, már reggel, — s már kora délután újból elrejtőznek. Ezek a háromcentiméteres nagy bögölyök a bivalyokon élnek s velük kerültek valószínűleg Magyarországra is. A bögölyöknek egyébként már 1200, fajja ismeretes. Végül érdekesen fejtegette a bögöly hangszólgálató berendezkedését, mely a repüléssel és légzacskóival kapcsolatos.

zacsckóival kapcsolatos. Szontagh Félix dr mondott ezután köszönetet az előadónak s az élvezetes és tanulságos ülést véget ért.

Portalanítják a városi autbuszok utvonalait

A Bocskay-tér és környéke lakói 500 aláírással ellátott kérvényt juttattak a polgármesterhez

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Bocskay-tér környékén lakó háztulajdonosok és lakók szerdán délelőtt 500 aláírással ellátott kérvényt juttattak a polgármesterhez, akiől az új

városi autbuszok által felvert por ellen kérnek védelmet.

A beadványban elmondják, hogy az autbuszok által felvert portelleg reggel 6-tól este 10 óráig megszállva tartja az egész környéket. Az autbuszok éles túlkölése lehetetlenné teszi a reggeli nyugalmat, a lakásokat pedig egész nap nem lehet szellőztetni a por miatt. Az autbusz naponta 43-szor száguld el ezen a részen — és az aláírók szerint — elviselhetetlenné teszi a lakók helyzetét, amely nyáron a nagy meleg és a még mostaninál is nagyobb por következtében, csak súlyosbodni fog. A kérvény aláírói tehát azt kérik, hogy a mai állapotokon feltétlenül segítsen valami módon a város.

A „Hajdúföld” értesülése szerint a Hév. igazgatósága még a városi tanácsot is megelőzve, gondoskodik az autbuszutvonalak portalanításáról. Komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogyha a város hozzájárul a költségekhez, az autbuszutvonalakat

rendszeresen és alaposan locsoltatni fogják.

Ha a város és a Hév. közt meginduló tárgyalások eredménnyel járnak, úgy a Helyivasut egy nagy locsolóautót vásárol, amely alkalmas lesz arra, hogy az autbuszutvonalakat portalanítsa. Ezenkívül esetleg olajozással is portalanítani fogják az autbuszutvonalakat.

A gazdasági bizottság a telekértékkadó további fenntartása mellett döntött

A főszámvevő szerint három év múlva remélhető a telekértékkadó teljes megszüntetése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a debreceni gazdák, háztulajdonosok évek óta folytatják már a telekértékkadó eltörlése érdekében vívott harcukat. Az ügy most is a belügyminisztériumban van, azonban a miniszter még mindig nem döntött, hogy fenntartja-e vagy eltörli a sérelmes telekértékkadót.

A gazdasági bizottság szerdai ülésén Csáky János szövkötötte, hogy a telekértékkadót 259.000 pengővel ismét beállították a költségvetésbe. Csáky János azt javasolta, hogy ezt a tételt teljes egészében töröljék. Elmondotta, hogy

a telekértékkadó minden tekintetben igazságtalan, sőt mondhatni, a legigazságtalanabb adó.

Azt az ingatlant sújtja, amelynek jövedelmezősége csak most érte el végre az ötven százalékot. A parki-

rozásnak, közvilágításnak, utburkolatozásnak csak a belsőlegi lakosok látják hasznát, de a fenntartási költségekhez, a város szépitéséhez telekértékkadó címén hozzá kell járulni azoknak is, akik ennek semmi előnyét nem élvezik, akiknek a Bánkon, Fancsikán lévő telkeik egy fillérrel sem lesznek értékesebbek az által, hogy bent a város közepén parkiroznak. Sajnálja, hogy a közgyűlésen osztálykérdéssé tették a telekértékkadó ügyét s az iparosok azt kérték, hogy a telekértékkadó tartásának fent. Ezt nem lehet megtenni, mert hiszen Magyarország első pénzügyi funkcionárusa is azt mondta, hogy

ez nemcsak a legigazságtalanabb, de a legbolondabb adó is.

A város terhehez mindenkinek egyenlő arányban kell hozzájárulnia,

ÉRTESÍTÉS.

Alulírott tisztelettel értesítem Debrecen sz. kir. város n. é. közönségét, hogy Kozmann Gusztáv és Társa fényképészeti műtermét átvettem és azt személyesen tovább vezetem.

Mint szakmánkban előnyösen elismert nagynevű elődöm, úgy én is törekedni fogok szolid, polgári árak mellett a fotoművészet legjavát adni, a közönség teljes elismerését kiérdemelni.

Debrecen, 1927. évi március hava.

Ábrahám István,

Ófensége József királyi főherceg udvari fényképésze.

ezért azt javasolja, hogy a telekértékkadó eltörlése esetén támadó költségvetési hiányt akként fedezzék, hogy a jelenlegi 40 százalék helyett 50 százalékban állapítsák meg a közszégi pótdadót.

Ary Lajos főszámvevő, válaszolva a felszólalásra, kijelentette, hogy a telekértékkadót eltörleni nem lehet.

A pótdadó 10 százalékos emelésével legfeljebb 100.000 pengőre találnának fedezetet, azonban a még ezután is hiányként fennmaradó 159.000 pengőt sehonnán sem tudnák előteremteni. A városi vezetőség fokozatosan igyekszik csökkenteni a telekértékkadót s ez az 1927. évi költségvetésen már észrevehető is. Reméli, hogy három év alatt teljesen megszüntethetik a telekértékkadót.

Ekli József ennek kapcsán szövkötötte, hogy a most megindult új városi autbuszok egyes utvonalakon hatalmas port vernek fel és ezzel lényegesen csökkentik a környező telkek értékét.

Magoss polgármester kijelentette, hogy itt csak egy megoldás van, tudniillik pormentes burkolatokat kell létesíteni.

Szóllós Armin kifejtette, hogy addig is kellene valamit tenni, esetleg locsolni vagy olajjal portalanítani az autbuszok utvonalát, mert a helyzet tűrhetetlen.

A bizottság ezután szavazás útján a telekértékkadó fenntartása mellett döntött,

az autbuszok ügyét pedig a tanács elé utalta.

Egészen bizonyos, hogy a gazdasági közönség, melynek érdekeit súlyosan sérti a telekértékkadó, nem fog megnyugodni a határozatban, hanem megpróbál a törvényhatósági bizottságban egy kedvezőbb határozatot kieroszakolni.

Könyvművészeti és
GRAFIKAI KIÁLLITÁS
a Városháza dísztermében
1927 március
25., 26. és 27.
*
Belépődíj nincs!

ZSIROSSZÓDA
szappanfőzéshez a legerősebb fokban garantált minőségben, nagyon olcsón kapható STERN festéküzletében, Piacutca 10., a Bikával szemben. Győződjön meg saját érdekében egy vétellel.

HIREK

1927 március 24. (Csütörtök)

Prot.: Gábor. Kath.: Gábor 15a.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Növekedő felhőzet, meleg, egyelőre még száraz idő, később eső hajlammal.

Városi muzeum 9—12-ig, 2—4-ig.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-u. 33.), Arany (Angyal (Piac-u. 50.), Reménység (Csapó-u. 22.), Sas (Hatvan-u. 70.), Bocskay (Cégled-u. 22.), Tisza (Péterfia-u. 76.)

Istentisztelet Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén

A római katolikus templomban:

Rendes ünnepi szentmisemond, fél 10 órakor nagymisét. Utolsó misét fél 1 órakor. Délután fél 4 kor szentoltvas. 5 órakor békíti pródikát tart. Fejér Imre k. plán.

— **Dr Kováts Andor egyetemi tanár előadása a Kath. Otthonban** A debreceni Katolikus Otthon kulturdélutánjainak téli sorozatát a vasárnap délután 5 óras kezdetű előadással fejezi be. A kulturdélután illusztris előadója dr Kováts Andor egyetemi tanár lesz, aki az új büntetőnovellával kapcsolatos törvényjavaslatot fogja ismertetni. A második előadó Mellau Márton, a Svetits-intézet igazgatója, aki a mohácsi-évszázad elözményeiről tart előadást vetített képek kíséretében. A kultur délutánra belépődíj nincs, csupán a vetítés költségeire kér a rendezőség személynként 40 fillért.

— **Tankó professzor második előadása Beethovenről.** A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon csütörtökön 5 től 7-ig dr Tankó Béla egyetemi tanár folytatja Beethovenről szóló előadását. Eme második előadásában a zongora szerepét rajzolja meg. Az előadás keretében Bay Erzsike zongoraművész a nagy zeneszerzőnek több zongoraszonátáját mutatja be. A belépődíjat a rendezőbizottság, tekintettel a fontos kulturális célra, 50 fillérben állapította meg.

— **Pénteken nyílik meg a debreceni grafikai- és könyvművészeti kiállítás.** Beszámoltunk már arról, hogy a debreceni nyomdászok szakköre március 25—26 és 27-én, azaz pénteki kezdetű nagyszabású grafikai- és könyvművészeti kiállítást rendez a városháza dísztermében. A kiállítás pénteken délelőtt fél 11 órakor nyílik meg s 10 órától 1 óráig, délután pedig 3—6 ig tartják nyitva. A kiállításnak — amely fokozott érdeklődésre tarthat számot, — egyik külön érdekessége lesz az offset-nyomás bemutatása s a különféle nyomdatechnikai eljárásokról szóló előadás.

— **Jön: Ibolyafaló, Harry Liedtke és Lil Dagoverrel.**

— **Negyven fillérért milliós értékeket nyerhet a MANSZ sorsjátékán.**

— **Magyar lányok hozománya** T. Kálmánchelyi Irén szakácskönyve. Kapható a Hajdúföldi könyvszertárában

— **Országgyűlési Almanach** most jelent meg Ára 4 pengő. Kapható Csáhy Ferenc Rt. egyetemi könyvkereskedésben Piac-utca 8.

— **El ne mulassza megtekinteni a MANSZ-sorsjáték nyere-ménytárgykiállítását.**

— **Jön: Borzalmak éjszakája, Conrad Veidttal.**

Mutassa meg rossz fogát, műfogát Váry János fogműtermében
Dorabos-u. 18. Kollegium mögött

— **Márciusi ünnepség a Nyilastelepen.** Az elmúlt szombaton este a nyilastelepi Népkör helyiségében pótlólagos március 15-iki ünnepség volt. Az igen magas névű program keretében a telep műkedvelői szerepeltek néhány hatásos számmal, míg a márciusi szabadságünnep és a 48-as idők jelentőségéről Uray Sándor ref. lelkész emlékezett meg gondolatokban gazdag beszédben.

— **A cipészszakosztály rendes közgyűlése.** A cipészszakosztály ma, csütörtökön este 6 órai kezdettel tartja évi rendes közgyűlést az Ipartestületben. Tárgysorozat: 1. Elnöki üdvözlés és két jegyzőkönyvhitelesítő megnevezése. 2. Tisztújítás. 3. Adósérelmek. 4. Esetleges indítványok.

— **Vásároljon okvetlenül MANSZ sorsjegyet** Negyven fillérért pompás nyereménytárgyak.

— **Aiföldi autók közlekedési vállalat** legújabb típusu, kényelmes, szép autói helyi és vidéki utakra megrendelhetők a 15—09 számú telefonon.

— **Elbé linoleum és borostyánlakkok,** padlólakkok, parkettfényesítők minden színben legolcsóbban beszerezhetők Neumann Nándor festék kereskedésében, Csapó-u. 8.

— **Tavaszi, nyári divatlapok** nagy választékban, téli divatlapokat félárban kiárultjuk. Antalfy József könyvkereskedése Szent Anna- és Varga utca sarok.

— **Jön: Borzalmak éjszakája, Conrad Veidttal.**

— **Tűkrögzés, autók csiszolt üvegezése** Sipkovits, Sziv-utca 5—15. Telefon: 3—56.

— **A Baross-szövetség családi estjét a Bika üvegtermében tartják meg.** Mint már jeleztük a „Hajdúföld”-ben, a Baross-szövetség ma, csütörtökön este 9 órai kezdettel tartja meg családi összejövetelét tagjai és vendégei részére. Tekintettel arra, hogy a nagy érdeklődés miatt a szokásos Angol királynő fehérterme nem elég befogadóképes, az összejövetel ez alkalommal az „Arany Bika” üvegtermében lesz, ami azonban költiségeket illetően egyáltalán nem jelent semmiféle újabb anyagi megterhelést a tagok és vendégek számára. Megjelenés egyszerű utcai ruhában.

— **Jön: Ibolyafaló, Harry Liedtke és Lil Dagoverrel.**

— **Aki kettéharapott egy husz fillérest.** A múlt nap egy debreceni tisztviselő fizetés közben egy 20 fillérest is visszkapott, aminek a csengése gyanús volt előtte. Elővette tehát a pénzdarabot és fogaival egy jókora részt leharapott belőle: a pénz hamis volt. Azonnal beszállította a rendőrségre, ahonnan megvizsgálás végett felküldik az állami pénzverdébe.

— **A henteszakosztály temetkezési csoportjának gyűlése.** A debreceni henteszakosztály kebelében alakult „Temetkezési csoport” március 24-én, csütörtökön este fél 8 órakor az Ipartestület kistermében rendkívüli nagygyűlést tart, melyre a tagok feltétlenül és pontos megjelentését kéri az elnökség.

— **Az Ipartestület felhívása.** Az Ipartestület ezúton hívja fel mindazokat, akik a kiállításon nyert érmeiket és okleveleiket eddig át nem vették, hogy azt március folyamán feltétlenül vitessék el, mert a további őrzésért a felelősséget nem vállalja.

— **Ha fáradt és izgatott ha államanságban és örökös léleleméretben szenved, ha hasgörcs, szivfájás, mellnyomás és fuldoklási rohamok kínozzák, akkor igyék reggel éhgyomorral — 2 pohár természetesen „Ferenc József” keserűvizet méri ez gyorsan megszünteti az emésztési zavarok okait s biztosan elhárítja a vértolulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvosnára elismeri, hogy olyan tünetknél, melyek a tápcsatorna tartalmának ömlesztéséből származnak, a Ferenc József viz kitűnően beválik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

— **Műsoros cserkész teaestély.** A debreceni ref. tanítóképzőintézet „Törekvés” cserkészcsapata március 27-én d. u. 5 órakor táncmulatsággal egybekötött teaestélyt rendez a Fűvészkert utcai ref. elemiiskola nagytermében. Teázásközben a ref. tan. kép. int. zenekara szórákozgatja a megjelent közönséget. S közben Szennyesi Gábor őrvezető a „Tiszafüredi” tábort naplóból olvas fel érdekes epizódokat, *Bhncsik* Árpád segédőrvezető énekel magyar nótákat, a hangversenyen is már közkedvelté vált *Szalmári* István cimbalom kíséretével. Ezek után egyik cserkésztestvér, *Tanka* János versét szavalják *Tolvaj* József és *Eröss* Zoltán próbacserkészek.

— **Jön: Borzalmak éjszakája, Conrad Veidttal**

— **Fe ültetések a Dóczy-báton.** 10 P.-t fizettek felül: Léderer M. sáné, Engel Lászlóné, Dr Kun Miklósné, Dr Gutfrein Sámuelné, Farkas Andorné, Létai Lajosné, Sebestyén Lajosné, Grünberger Lajosné, Nyiri Ernőné, Dr Ruttká Ferencné, Vásári Józsefné, Máj Andorné, Veréb Lajosné, Dömsödi Ferencné, Futó Andrásné, Dr Magyar Simonné, Dr Hajnal Dezsőné, Szecsi Maurusné, Csáki Jánosné, László Béláné, Zsigmond Ferenc, Ari Lajos, B. Brukner Ernő, Nagy József, Polgári Miklós, Polgári István, Polgári András, Böhm Ferencné, Sós András, Erdődi Lajos, Birinyi Imréné, Kardos Zoltán, Deák István, Csomor Gyula, Bartha István, Kaszás M., Dr Cakó Zsigmond, Mr. Föh Thorer London, Özv. Polgári Bálintné, Dr Tervei Tamás, Borsos József, Steinfeld István, Szentmiklósi Jenő, Dr Benkő Géza, Dr Ceglédi Mihály, Farkas Győző, Dr Kölösei Sándor, Dr Miszti Károly, Polgári József, Sesztina Jenő, Dr Tóth Lajos, Dr Varga Elemér, Dr Borzsovai Jenő, Dr Ceglédi Béla, Dr Kemény Gyula, B. Kövesdi Imre Dr R. Kiss István, Dr Lasencz Béla, Ifj Dr Magoss György, Feldmann Sándor, Tihanyi József és neje, Dr Tóth Emilné, Piatkuts István és neje Özv. Géresi Kálmáné, Groszmann Ignác, Dr Tüdős Kálmán, Fráter Pál, Propper Jenőné, Dr Bogr Károlyné. (Folytatjuk).

— **Tavaszi női kalap ujdonságok** legszebb választékban a Kalapüzemben, Piac-utca 9.

Tavaszi cipő-ujdonságok
megérkeztek!
Neumann Miksa, Piac-utca 41.

HANGSZEREK:

Húzóharmonikák
Pengő 6 75 től
Hegedű Pengő 5 85 től
Klar netok P. 10.60-től
Gitárok P. 14 75 től
Gitárcitárok P. 13.20 től
Szaxofonok 28.— től

Közvetlen szállítás a gyártási forrástól! 14 ezer elismerőlevél! — Külön magyar osztály kérje levelező lapon (16 fill, bélyeg) képes tájékoztatót, melyet díjmentesen küldünk.

Meinel és Herold hangszergyár
Klingenthal 1480. szám. (Szászország)

Mindenkinek tudnia kell

hogy

legolcsóbban

a

Központi férfi-, fiu- és gyermek-ruhaáruházban

vásárolhat

Debrecenben, Piac-utca 1. szám

(Hatvan-utca sarok.)

Dusan felszerelt tavaszi ujdonságok. Külön mértékszerűturi- és magyar szabóság. Hiteles egyéneknek kirakatárban hitelt nyújtunk.

Rádió-műsor. Március 24. Csütörtök Budapest. Délelőtt 9.30. 12 és délután 3: Hírek, közgazdaság, időjárás, és vizá-lásjelenés 4: Mezőgazdasági előadás. Hutyra Ferenc, az Állatorvosi Főiskola rektora: Az ember egészségére veszélyes állati betegségek. 5: Időjárás. Utána: Az Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. Közreműködik Lányi Margit operatőrnő. 1. Suppe: A pajkos diákok — megnyitó 2 Urbach: Delibes műveiből. 3. Hach Serenade romantique. 4 a) Aria a Truhadurból; b) Aria az Aidóból. 5. Liszt: II. rapszódia. 6.20: A Magyar Halhatatlanok XXIII. estje. Arany László emléktűnnep (szül. 1844 március 24-én) Az emlékbeszédet Kozma Andor írja. 7: Kuruc dalok. Előadják: Lukács Sári, Szedő Miklós dr. és Oláh Lajos tárogató művész. Szünetben: Friss hírek. 8.20: A Magyar Rádió Ujság fél-órása. 8.45 Kedvező légköri viszonyok ese-tén külföldi átvitel

KÜLFÖLD. Bécs (517.2 és 577). Délelőtt 11 és délután 4.15: Zene. 7.30: Angol nyelvóra 8.05: Szimfonikus hangverseny — Berlin (484 és 566). Délután 3.30: Ha-gyverseny. 7.05: Spanyol nyelvóra. 7.30: Kayserling Herman gróf előadása. 8.30: Hangverseny. 10.30 Jazzband. — Boroszló (322.6). Délután 8.15 Szimfonikus hang-verseny. 10.40: Táncczene. — Prága (348.9). Délután 4.30: Zene. 8: Szimfonikus hang-verseny. — Róma (449). Délután 5.15: Jazzband 8.45: Enek- és zenekari hang-verseny. — London (361.4): Délután 8.45: Quartett. 9: Filharmonikus hangverseny. Beethoven: Missa solomnis 11: Zene. 11.30 Jazzband.

— Jön: Ibolyafaló, Harry Li-edtke és Lil Dagoverrel.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Csütörtök délután 3 órakor: Aranylakodalm. Ifjúági előadás.
Csütörtök este 8 órakor: Aranybattyu.
Péntek este 9 órakor: Vigyázat! Női szakasz! Bérletzűnet csak felnőttnek.
Péntek délután mérsékelt árakkal: Arany-battyu.
Szombat este 9 órakor: Vigyázat! Női szakasz! Csak felnőttnek. Bérletzűnet.
Vasárnap este: Nem nőstök! Bérletzűnet. Bemutató.

Mozgósínházak közleményei:

Vigzínház

Csütörtök:

Két sláger egy előadásban: I Pár-baj a pusztán, társadalmi dráma 10 felvonásban, a löszerepben Greta Garbo Vad romantikus dráma az argentiniai pampásokon, ahol a párisi nő minden férfit lángragyújt s min-den új izgalom egy tragédiának a ke-letkezése. Csupa látványos érdekesség és pompás felvételek. Megelőzi II. Uram, Ön megcsal, vigjáték 7 felvonásban, a főszerepben Raymond Griffith. Ebben a komédiában boszor-kányos ügyességgel játszik el a leg-mulatságosabb jeleneteket. A néző szinte belefárad a nevetésbe, mond-hatni szinte sok a jóból.

Apollo

Kizárólag felnőtteknek: Rascasse kapitány a kalózverő, tengeri dráma az Antillák világából 12 felvonásban. Az annyira divatos csempészéssel fog-lalkozik egy érdekes kalózdramma ke-retén belül, nagyon szép tengeri fel-vételekkel, amely néha a képzelődésig viszi a cselekményt. Megelőzi Magyar Híradó.

Meteorban

Gyümölcsoltó boldogszony napján, pénteken: „Aranyásók a Rivieran”, Zoro, Huruval a főszerepben és a kísérő műsor. Előadások 5-7 és 9 órakor.

PAPAGAI
ruhafestés
otthoni festéshez a
legjobb készletet. Min
denütt kapható Gyárt
Rény Béla — Békéscsaba

TESTEDZÉS

Középiskolai tör- és kardvívó bajnoki verseny

A Főreáliskola sportköre pénteken d. e. 9 és d. u. 3 órai kezdettel az intézet tornatermében rendezi meg a debreceni tankerület törbaj-noki és kardvívó versenyét egy-egyének, mint intézeti csapatok részére. A versenyen résztvesznek Nyiregyháza, Kisvárd, Karczag és Debrecen középiskoláinak legjobb tör és kardvívói, akiknek küzdelme igen érdekes és szép versenyt ígér, amelyre felhívjuk a szülők és sport-barátok figyelmét.

Bíróküldés. A bírótisztület a pénteki focimérkőzésekre a következő bírót jelölte ki: KSE—DEAC Machó Ferenc, BUSE—DVSC Tamásy László. Vasárnap: KIKSE—DVSC dr Rencz Antal, KSE—BUSE Balla Zoltán, DTE—NyKISE Machó Ferenc, DEAC—DKASE Kerekes Géza, Rákospalota—Bocskay fővárosi bíró, határbírók: Pauló István és Cs. Nagy Béla.

A DEAC atlétikai szakosztálya csütörtökön este 19 órakor az Egy-temi-körben rendkívül fontos ügyek ben szakosztályi ülést tart, amelyre a szakosztályi tagjainak pontos meg-jelenését kérem. Hadházy, szakosz-tályi elnök.

A TÖZSDE

A pengő Zürichben 90.80

Budapest 90.80, Berlin 123.37.5, Newyork 520.—, London 2536.50, Paris 20.36.5, Milánó 23.95, Prága 15.39.5, Belgrád 9.12.5, Sz. fia —, Bukarest 3.12.5, Varsó —, Bécs 73.15, Hollandia 208.10, Brüsszel —.—.

Hivatalos devizaárfolyamok

Angol font 27.70—27.95, belga 79.525—79.825, cseh korona 16.92—17.—, d. n. korona 152.4—153.10, dinár 10.03—10.08 dollár 57.20—57.60, francia frank 22.50—22.80, hollandi forint 228.85—229.85, lengyel zloty 61.25—64.75, lei 3.33—3.43, leva 3.70—4.15, lira 26.0—26.60, német márika 135.70—136.20, osztrák schilling 80.375—80.72, norvég korona 149.30—149.95, svájci frank 110.05—110.43, svéd korona 143.10—153.73.

Gabonatözsde

A kézzárúpiac: a tözsdei előjele néhány kisebb tétel cserélt garit a tegnapi árnívón. A 76 kg-os tiszavideki búzát 34.0—34.70, az egyéb szárazsú búzát 33.0—34.—, a rozst 26.9—27.10 pengőre jegyezték.

A liszt- és öleleménypiac a málmok 55.80 pengő duplasúlyú lisztalapon számított áron számítják listárait. A korpa ára budapesti portóban 17.0—17.40 pengő

A tolmánycikk piacán a sárgarép 20—20.10 pengővel jegyzik. A zab névleges ára 22—22.4 pengő. A megpiacra a tarkababot 16 pengővel kínálták, azonban a piac csak ennél olcsóbb árakon volt hajlandó vásárolni.

Állatvásár

A sertésvásáron vonatot volt az irányzat. Árak: zai sertés öreg 1.60—1.64, 1.48—1.52, fiatal nehéz 1.76—1.78, közepes 1.74—1.78, könnyű 1.40—1.48, szedett közepes 1.64—1.68, angol busstest 1.52—1.68, sáldó 1.68 pengő kg ként. Szalonnás felsértés 1.9—2.12, sózott: szá onna 1.65 lehozott hú 1.48—1.52, zai 1.92 pengő kg ként. — A borjú vásáron lanya volt az irányzat. Árak: 1.28—1.32 kivételesen 1.36. 1.20—1.24, bárány 1.04—1.12 kg ként.

Sofför

vizgára szakszertűen, műhelygyakor-lattal 415-gépműhely és sofföriskolája készít elő. Erzsébet-utca 20.

Legszébb kivitelben
**FEST, TISZTIT, MOS
PLISSIROZ, GOUVLIROZ
PALOTAY**

Üzletek: Kálvintér 5., Batthyány-utca 26., Hunyadi-utca 15.
Üzemtelep: Honvéd utca 9/j.

JÓZSEF FÖHERCEG SZÁLLODA

Budapest, VIII. Baross-lőr 2. sz.

A keleti pályaudvartól két perco

Teljesen átalakítva, hideg, melegvíz fürdő, központi fűtés, lift, telefon áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére

Feltűnő olcsóságok:

szo-bák már 240 pengőből kaphatók.

Sodronygyár

sodronykerítés, stukaturnád gyári beszerzési forrása

Neubauer Janos DEBRECEN,

Kétmalom-utca 4. szám

Figyelem!

Sütődémben mindennap friss tiszta buza kenyér, nagyon olcsón kapható. Szíves part-fogást kér Reszler pékmester. **Seiften-utca 76. péküzlet.**

Holovitzné hölgyfodász és manikűr szalon megnyit Burgundia utca, ipariskola épületben. Figyel-mes kiszolgálás és olcsó árak.

BUDAPESTI NEMZETKOZI VÁSAR

1927 április 30—május 9

Rendezői

Budapesti Keresk. és Iparkamara

VÁMSZABADRAKTÁR

Bel- és külföldi szállítási és utazási kedvezmények.

Visumkedvezmény.

Kiállításoknak és látogatóknak felvilágo-sítást nyújtanak:

Budapestben a Vásárhoza (V. Alkotmány-utca 8) DEBRECEN: Kereskedelmi és Ipa kamara

A legújabb „Divat” női- és férfikabát és ruhaszövetek megérkeztek

Petrik Károly és Társa

rőfős és rövidáru üzletébe, Szent Anna-u'ca 5.

1 mtr tiszta gyapjuszövet divat színekben P 520

1 pár műselyem harisnya P 170

1 pár tisztaselyem harisnya P 680

1 darab selyem mellény P 1180

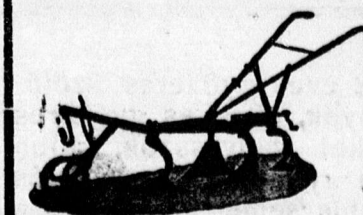
Szalagok, csipkék, ruhadíszek nagy választékban.

Szolid, szabott árak!

Bagi és Társa, Kaba

gépgyára és hengermalma

Telefon: 5. — Sörgöncim: BAGI, KABA. — Ala. itva 1837. évben.

SZALLIT mindenféle gazdasági gépeket, javított rend kapálókelei a legelter szerű oszvaros átallatit magánjárók, kő-olt gép'a-katos, vasa-szterga yos, rézőn ó, ka-zán és autogdnhegesztő munkakat, malomhengerek csi zo-lását és rovatkolását.

Kutfurási vállalata teljes szavatossággal készít új ártézi kutakat bár-mely mélységre, végez próbsi furásokat és elapadt ártézi kutak rendbehozását. „Casse” trakt rok képviselője.

MEGHIVÁS.

A „Hangya” Termelő, Értékesítő-és Fogyasztói Szövetkezet a Magyar Gazdaszövetség Szövetkezeti Köz-pontja kötelekebe tartozó Debreceni „Hangya” Keresztény Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet 1927. évi április hó 3 án, délelőtt 1/2, 12 órakor központi irodájában Kossuth-utca 7. sz. alatt

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. § a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlé. a megjelenő tagok cse-kély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1927. évi április hó 10 én fog megtartatni, mely — tekintet nélkül a tagok számára — határozatképes lesz.

NAPIREND:

1. A mult évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelőbizottági jelentések tárgyalása, a zársamadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.

2. A tiszta nyereségről való ren-dekezés.

3. Egy igazgatósági tag választása

4. Esetleges indítványok.

1926. évi december 31-én a tagok száma 2076, üzletrészeink száma pedig 3714 volt; az év folyamán belépett 9 tag 10 üzletrésszel; kilépett — tag — üzletrésszel.

A felügyelőbizottság által megviza-gált évi mérleg a központi irodában (Kossuth-utca 7. sz.) kifüggesztettet és mindenki által megtekinthető.

Kelt Debrecen, 1926 december hó 31-én.

A Igazgatóság.

Megérkeztek

Unghváry József ceglédi kertészeteiből a

gyümölcsfák

Vásárolhatók helyben:

BETHLEN-UTCA 5. SZ.

SZIREK ANDRÁS

urí és egyenruhaszabó

divatos angol szövetek és egyen-ruház.tti felszerelések raktára.

DEBRECEN,

Szent Anna-u. 1. Telefon: 509

Dankó temerkezési vállalat

Tulajdonos: Ekli József

a n. é. közönség szives tudomására hozza, hogy

üzlethelyiségét

teljesen újjáalakítva, megnagyobbítva, **mai naptól**

Kossuth-utca 3. sz alá (a volt Erber és Fleischmann helyiség)

helyezte át.

Ez alkalomból páratlanul álló, dusan felszerelt üzlet és raktár-helyiségei megtekintésére hívja fel az érdeklődők figyelmét.

Temetéseket méltányos fizetési feltételek mellett, bárhol, bárki által ajánlott áron, már

ötven pengőért is vállalunk.

Vagyontalanok és hozzátartozók nélküli elhaltak eltemetése ügyében díjtalanul adunk bárkinek felvilágosítást.

Telefon nappal 322, éjjel 66. Domb-utca 16.

Teljes tavaszi áruink

beérkeztével óriási választék áll nb. vevőink rendelkezésére.

Férfi öltöny sok színben	40 P-től
Férfi felöltő divat színekben	40 P-től
Férfi magános nadrág divat színekben	10 P-től
Sötétkék öltönyök divatos szabásban	56 P-től
Fiuöltöny rövid, vagy hosszú nadrággal	28 P-től
Gyermekruha sok színben, változatos fazonban	16 P-től
Lengyel nadrágok	28 P-től

Gummi kabátok óriási választékban, sok színben minden árra kaphatók 28 P-től kezdve.

A

„HAJDUSÁGI“

férfi- és gyermekruhaáruházban.

Plac-utca 67. (Frohner-szálló épület.)

C i m r e k é r j ü k ü g y e l n i .

Éladó!

1 és 2 éves gyökeres szőlő-oltványok, sima és gyökeres amerikai vadvesszők, több fajban gyümölcsfák, akác- és giedichiacsemeték.

Építéshez való falazó kő.

Arjegyzéket küld:

Molnár Mihály Abaujszántó

APROHIRDETÉSEK

LAKÁS

KÉT SZOBA bútorozva kiadó. Szent Anna 5. Felvilágosítást ad ügyvédi iroda, Batthyány utca 14. 218

MODERN két egy szoba, konyha lakás azonnal kiadó Arany János-utca 57. 550

EGY utcai szoba, előszoba, ami konyhának is használható, fűskamra, előszoba butorral, vagy üresen átadó elsejére. Bővebbet Darabos utca 35., jobbra. 557.

Atadó lakások:

HÁROM és négy szobás: Simonyi ut meletti lelépési díj nélkül, Plac, Vár, Hunyadi-utcán.

KÉTSZOBÁS: Mezezena-, Teleky-, Erzsébet utcán, Károly Ferenc József uton lelépési díj nélkül.

HOCK lakásiroda. Szent Anna négy. 164

BEKÖLTÖZHETŐ négy szobás kényelmes családi ház eladó. Szegfű utca 24. 552

KÉT szoba, konyha lakást keresek, esetleg közeli kertben, lelépési díj nélkül. Címet a kiadóba. 562

AJÁNLAT

KIRÁLY KÁVÉI mégis a legjobbak aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható Dégenfeld-tér 11. sz. 157

KOZÉPKORU intelligens nő, per fect németül beszél, ajánlkozik 14 éves leányával uticalád háztartás-vezetésére, az összes háztartási teendőkben gyakorlott, április 1-ére. Cim: Simonyi ut 8.

IRODA iktatást elvállalok. Iklódi Sándorné, Nyulasi barakt, Böszörményi ut. 517

A SZÉCHENYI kertben föld felesbe kiadó konyhakertésznek. Erőss Lajos-utca 24. Ugyanott 1 drb villamos motor teljesen felszerelve kölcsön bérebe kiadó. 430

FORGALMAS sütőde, szoba, konyha, fűskamra és berendezéssel átadó. Bihari telep, Onossai utca 17. 552

VARRÓNÓ napi négy pengőért női és gyermekruhák, kabát varrást házaknál vállalja. Címet a kiadóba „Szorgalmas” jeligére kérek. 559

KOTLÓTYUK, tojás és buxustó állandóan kapható. Széchenyi ut 16. 561

ELADÁS

GYÜMÖLCSFÁK körte, meggy és dió, kaphatók a gazd. népiskolánál, Mitepércsi ut 10. 526

Frakk, szmoking és zsakett

kölcsönözintézet

Végh, Vár-utca 2.

VANDORKAPTAR 18 NB. kereses kifogástalan állapotban 20 drb eladó olcsón. Simonyi ut 25. 546.

KELTETŐGÉP és műanya eladó. Miklós utca 26 szám, 3. ajtó. 547

FOGASCSEPLŐ 700-as, magyar állami egyetemleges morzsolóval eladó. Bihari telep, Onossai-utca 17. 553

TENYÉSZKAN 2 éves szőke mangalica eladó. A múlt évi országos tenyészállatvásáron a negyedik díjjal kitüntetett származású püspökségi uradalom pusztahidegvegi tenyészéből származó gyönyörűen fejlett állat. Megtekinthető ivadékaival együtt 5 kilométerre fekvő gazdaságomban. Engel László, Verbeczi utca 3. Étekezni lehet Lőftovits ékszerüzle, Plac utca 44. 556

ELADÓ 270 cm hosszú vendéglő pult erős. Vigkedvű Mihály utca 1. 558

Eladó földbirtokok:

HALÁP és Ujléta között 80 kat. holdas tanyás, apróbb tételekben is. **EBESEN** 100, Ondódon 200 holdas feketelőid Bankon 22, 26. Sámsoni uton 120. Monostorpályi ut elején 32, Halápon 16 holdas tanyás. **HOCK** birtokiroda, Szent Anna négy. 166

KÖRFÜRÉSZ vasvázu eladó Borbely, Vigkedvű Mihály-utca 25. 556

ISMÉTLŐ. és forgópisztoly engedélyezett eladó. József kir. herceg-utca 61. 557

ELADÓ szép ebédlekedenc márványlappal. Csokonai utca 44. 560

HASZNÁLT butorok eladók. Balogh Fűvészkeret utca 18, II. udvar. 554

ELADÓ Bocskai-kerítés kisebb szőlős új épülettel, az állomás mellett. Cim a kiadóhivatalban. 563

VEGYES

LILI nevű nagy herélt fehér macska Széchenyi utca 9. szám alatti ház udvaráról március 19. napján este eltűnt, nyomra vezető magas jutalmat kap. 551

MÉHEKNEK legelő kiadó Sesta-kerítésben. Tudakolható a kiadóhivatalban. 560

Legforgalmasabb

helyeken több üzlet-helyiség

kevés lelépéssel, alacsony bérrrel átadó. Bővebb felvilágosítást ad

STEINER-Iroda,

PIAC-UTCA 19, II. EMELET.

Ugyanott jókarban levő zsakett öltöny magasabb alaknak olcsón eladó.

A világhírű eredeti angol

THE CHAMPION kerékpárokat

havil 90-80 pengős részletek, kerékpáralkatrészeket nagyban gyárt árban. Arjegyzék 600 képpel ingyen. Kétféle gummi 5"80. b. l. 2"10-től felfelé. **Láng Jakab** és fia kerékpár és guminyakkereskedők, Budapest, VIII. ker., József-körút 41. sz.

Talizmán

sósorszesz

Údit, erősít, fiatalít.

Gyártja: **Dr. Szelényi Arpád** vegyészeti gyára, **DEBRECEN**.

Kiváló háziszerszes és menthert tartalmazó fogva használható **bőrápoló** (kozmetikai) szernek — gy kávéskannával a mosdóvizbe, néhány kanállal a fürdővizbe téve üdítően hat. Vízrel hígítva **borotválás** után az arc bőr lemosására, továbbá a fejbőr és fardt testrészek bedörzsölésére kiválóan alkalmazható. Munkások, sportemberek nélkülözhetetlen isomerősítő szere

Kapható mindenütt.